

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 590, 627, 663, 736 IR 739
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1249, LIETUVOS
RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 739 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1593 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO
PROCESO KODEKSO 736 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-
1652“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-18-668; TAIS NR. 18-5235(2))**

2018-05-16 Nr. NV-1247

Vilnius

Projekto rengėja – Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas – pateikti Vyriausybės išvadą dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 590, 627, 663, 736 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1249, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1593 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 736 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1652.

Dabartinė situacija. Seimo Valdyba 2018 m. balandžio 14 d. sprendimu Nr. SV-S-658 kreipėsi į Vyriausybę prašydama pateikti išvadą dėl aukščiau minėtų įstatymų projektų. Atsižvelgiant į tai Ministro Pirmininko pavedimu, įformintu Vyriausybės kanclerio 2018 m. balandžio 17 d. rezoliucija Nr. S-1214, Teisingumo ministerijai pavesta įvertinti siūlomus Civilinio proceso kodekso keitimo projektus ir parengti atitinkamo Vyriausybės nutarimo projektą.

Projekto esmė. Nutarimo projekte siūloma pritarti įstatymų projektų Nr. XIIP-1249, Nr. XIIP-1593 ir Nr. XIIP-1652 tikslui didinti skolininko interesų apsaugą, tačiau atkreipti Seimo dėmesį, kad Vyriausybė Seimui svarstyti pateikė Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1653, kuriuo, be kita ko, sistemiškai sprendžiami skolininko interesų apsaugos klausimai taikant iš esmės visų rūšių priverstinio vykdymo priemones, kuriomis išieškomos piniginės lėšos. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekte Seimui siūloma visus Seime registruotus su skolininko interesų

apsauga susijusius projektus svarstyti kartu ir taip užtikrinti ne tik kompleksinį skolininko interesų apsaugos įvertinimą, bet ir tinkamą skolininko bei išieškotojo interesų pusiausvyrą.

Derinimas. Projektas teiktas derinti Finansų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos antstolių rūmams ir Nacionaliniam skurdo mažinimo organizacijų tinklui. Finansų ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pastabų dėl Projekto neturėjo. Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas pastabų nepateikė. Lietuvos antstolių rūmai pateikė pasiūlymą atsisakyti Projekto nuostatos, kuria Seimui siūloma visus Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymų projektus, susijusius su skolininko interesų apsaugos didinimu, svarstyti kartu. Jų nuomone, Seimas turėtų svarstyti Vyriausybės pateiktą projektą Nr. XIIP-1653, o įstatymų projektų Nr. XIIP-1249, Nr. XIIP-1593 ir Nr. XIIP-1652 rengėjai galėtų pasinaudoti teise teikti pasiūlymus projektui Nr. XIIP-1653. Atsižvelgiant į tai, kad šis Lietuvos antstolių rūmų pasiūlymas prieštarauja Seimo statuto 144 str. 1 d. nuostatoms (t.y. nustatytai projektų svarstymo Seime procedūrai), pasiūlymas nebuvo vertinamas.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom. Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada.

Siūlome projektą teikti į **Vyriausybės posėdžio A dalį.**

Patarėjas

Audrius Kasinskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2933, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-05-09 Nr. (1.5) 2F-306

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 590, 627, 663, 736 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1249, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1593 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 736 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1652“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuris parengtas vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2018 m. balandžio 17 d. rezoliucija Nr. S-1214, ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. balandžio 11 d. sprendimo Nr. SV-S-658 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2, 9 ir 10 punktus.

Nutarimo projekte siūloma pritarti įstatymų projektų Nr. XIIIP-1249, Nr. XIIIP-1593 ir Nr. XIIIP-1652 tikslui didinti skolininko interesų apsaugą, tačiau atkreipti Seimo dėmesį, kad Vyriausybė Seimui svarstyti pateikė Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-1653, kuriuo, be kita ko, sistemiškai sprendžiami skolininko interesų apsaugos klausimai taikant iš esmės visų rūšių priverstinio vykdymo priemones, kuriomis išieškamos piniginės lėšos. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekte Seimui siūloma visus Seime registruotus su skolininko interesų apsauga susijusius projektus svarstyti kartu ir taip užtikrinti ne tik kompleksinį skolininko interesų apsaugos įvertinimą, bet ir tinkamą skolininko bei išieškotojo interesų pusiausvyrą.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos antstolių rūmams ir Nacionaliniam skurdo mažinimo organizacijų tinklui. Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija pastabų dėl Nutarimo projekto neturėjo. Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas pastabų ir pasiūlymų nepateikė. Lietuvos antstolių rūmai pateikė pasiūlymą atsisakyti Nutarimo projekto nuostatos, kuria Seimui siūloma visus Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymų projektus, susijusius su skolininko interesų apsaugos didinimu, dėl kurių Seimas nutarė pradėti svarstymo procedūrą, svarstyti kartu. Lietuvos antstolių rūmų nuomone, Seimas turėtų svarstyti Vyriausybės pateiktą projektą Nr. XIIIP-1653, o įstatymų projektų Nr. XIIIP-1249, Nr. XIIIP-1593 ir Nr. XIIIP-

1652 rengėjai galėtų pasinaudoti teise teikti pasiūlymus projektui Nr. XIIIP-1653. Atsižvelgiant į tai, kad šis Lietuvos antstolių rūmų pasiūlymas prieštarauja Lietuvos Respublikos Seimo statuto 144 straipsnio 1 dalies nuostatomis, pasiūlymas nebuvo vertinamas. Lietuvos antstolių rūmai taip pat pateikė pastabas ir pasiūlymus dėl įstatymų projektų Nr. XIIIP-1249, Nr. XIIIP-1593 ir Nr. XIIIP-1652. Atsižvelgiant į tai, kad šios pastabos ir pasiūlymai yra ne Nutarimo projektui, bet įstatymų projektams, dėl kurių teikiama Vyriausybės išvada, šiuos ir kitus pastabas bei pasiūlymus Lietuvos antstolių rūmai galės pateikti įstatymų projektus Nr. XIIIP-1249, Nr. XIIIP-1593 ir Nr. XIIIP-1652 svarstant Seimo komitetuose.

Dėl Nutarimo projekto buvo konsultuojamasi su visuomene, paskelbus Nutarimo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto negauta.

Nutarimo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų departamento (direktorė Jolita Sinkevičiūtė, tel. 266 2993, el. p. jolita.sinkeviciute@tm.lt) Teisinės veiklos koordinavimo skyriaus (vedėjas Igor Golubajev, tel. 266 2855, el. p. igor.golubajev@tm.lt) patarėjas Artūras Remeikis, tel. 266 2872, el. p. arturas.remeikis@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 590, 627, 663, 736 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1249, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1593 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 736 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1652“ projektas, 1 lapas.

2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 6 lapai.

Vidaus reikalų ministras,
laikinais einantis teisingumo ministro pareigas

Eimutis Misiūnas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 590, 627, 663, 736 IR 739 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1249, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 739 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1593 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 736 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1652

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. balandžio 11 d. sprendimo Nr. SV-S-658 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2, 9 ir 10 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 590, 627, 663, 736 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1249, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1593 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 736 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1652 tikslui didinti skolininko interesų apsaugą, tačiau atkreipti Lietuvos Respublikos Seimo dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. balandžio 19 d. Lietuvos Respublikos Seimui pateikė Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1653, kuriuo sistemiškai ir kompleksiškai tobulinamos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatos, reguliuojančios išieškojimą iš skolininko būsto, kuriame jis gyvena, išieškojimą iš skolininko darbo užmokesčio ir kitų pajamų, išieškojimą iš sąskaitose esančių piniginių lėšų, išieškojimą iš laisvės atėmimo vietos įstaigose bausmę atliekančių nuteistųjų, ir Lietuvos Respublikos Seimas nutarė pradėti šio projekto svarstymo procedūrą.

2. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui visus Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymų projektus, susijusius su skolininko interesų apsaugos didinimu, dėl kurių Lietuvos Respublikos Seimas nutarė pradėti svarstymo procedūrą, svarstyti kartu ir užtikrinti kompleksinį skolininko interesų apsaugos įvertinimą bei tinkamą skolininko ir išieškotojo interesų pusiausvyrą.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Strateginio valdymo departamentas

Dokumentų valdymo skyrius

Vyriausioji specialistė

Jonika Rutkauskienė

2018-05-08

Teisinių institucijų

Departamento direktorė

Jolita Sinkvičiūtė

2018-05-08

Emutis Pirmininkas

2018-05-09

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2018-04-30 Nr. (16.3-42) SD - 2508

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO "DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 590, 627, 663, 736 IR 739 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1249, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 739 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1593 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 736 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1652" PROJEKTO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija susipažino su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 590, 627, 663, 736 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1249, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1593 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 736 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1652“ projektu. Informuojame, kad šiam projektui pastabų neturime.

Viceministrė

Eglė Radišauskienė

Vilma Matulionienė, tel. 8 706 68246, el. p. Vilma.Matulionienė@socmin.lt.

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Teisingumo ministerijai

2018-05-   Nr. ((9.4E)- 5K-1807804)-6K-
I 2018-04-24   Nr. (1.27)2T-262

100 Atkurtai
Lietuvai

**DĖL PATEIKTO VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
PASTABOMS IR PASIŪLYMAMS**

Finansų ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjusi Teisingumo ministerijos pateiktą išvados gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 590, 627, 663, 736 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1249, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1593 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 736 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1652“ projektą, informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturi.

Ministerijos kancleris

Giedrius Rimša

N.Kukauskienė, tel. (8 5) 2390 203, el. p. nerija.kukauskiene@finmin.lt

355798279136627

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p.: rastine@tm.lt
Originalas nebus siunčiamas

2018 05 02 Nr. S-22391-29652
I 2018 04 24

DĖL PASTABŲ VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTUI

Susipažinome su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 590, 627, 663, 736 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIII-P-1249, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIII-P-1593 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 736 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIII-P-1652“ projektu ir teikiame šias pastabas.

I. Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 590, 627, 663, 736 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-1249

Dėl 1 straipsnio – CPK 590 straipsnio pakeitimas

Manome, kad pritarus projekto 1 straipsnyje teikiamam siūlymui papildyti Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 590 straipsnį nuostata, jog visi vėliau gaunami vykdomieji dokumentai vykdomi to pačio antstolio, jei skolininko vykdomuosius dokumentus jau vykdo tas antstolis, pažeistų CPK numatytą išieškotojo teisę pasirinkti antstolį, kuriam pateikti vykdomąjį dokumentą vykdyti. Be to, CPK imperatyvios teisės normos nustato, jog antstolis vykdymo veiksmus atlieka antstolio aptarnaujamoje teritorijoje. Siūlytume perteklinių veiksmų atlikimą mažinti pasitelkiant poįstatymines priemones – Sprendimų vykdymo instrukciją ir naudojant informacines technologijas – Antstolių informacinę sistemą. Šiuo metu Antstolių informacinė sistema suteikia galimybę antstoliams matyti vieni kitų atliekamus procesinius veiksmus, o tai padėtų išvengti veiksmų dubliavimo. Valstybinė mokesčių inspekcija, pateikianti didžiausią kiekį vykdomųjų dokumentų dėl išieškojimo valstybės naudai, jau šiuo metu taiko taisyklę, jog tam pačiam antstoliui pateikiama vykdyti ne daugiau kaip dešimt vykdomųjų dokumentų dėl išieškojimo iš to paties skolininko.

Dėl 2 straipsnio – CPK 627 straipsnio pakeitimas

Iš esmės projekto rengėjų siūlymui papildyti vykdomosios bylos sustabdymo atvejus pritariame, tačiau manome, kad šią nuostatą reikėtų koreguoti įtvirtinant, jog stabdyti vykdomąją bylą antstolis turi teisę tik tais atvejais, kai asmuo gydosi stacionare ar dalyvauja stacionarinėje reabilitacijos programoje. Manytume, kad skolininko gydymasis turi būti aktyvus. Priešingu atveju jeigu prievolę turintis asmuo gydosi nuo priklausomybės ligų, visais atvejais gali gauti dokumentą iš gydymo ar reabilitacijos įstaigos ir tokiu būdu vengti skolos mokėjimo.

Atsižvelgiant į tai, siūlome pakeisti CPK 627 straipsnio 2 ir 5 punktus ir juos išdėstyti taip:

„2) skolininkui sunkiai susirgus, jeigu liga nėra ~~chroniška~~ lėtinė, – gavęs dokumentą iš gydymo įstaigos asmens sveikatos priežiūros įstaigos; tais atvejais, kai liga yra lėtinė, – gavęs dokumentą iš asmens sveikatos priežiūros įstaigos apie gydymąsi stacionare ar dalyvavimą stacionarinėje reabilitacijos programoje, - iki šešių mėnesių;

5) kai yra iškeldinimo byla, jei skolininkas ar jo šeimos narys suserga, – gavęs dokumentą iš gydymo įstaigos asmens sveikatos priežiūros įstaigos, jeigu liga ne eilėeiniai lėtinė;“

Dėl 3 straipsnio – CPK 663 straipsnio pakeitimas

Nepritariame projekto rengėjų siūlymui CPK 663 str. 1 d. nustatyti 24 mėnesių terminą, per kurį skolininkui atsiskaičius, išieškojimas nebūtų nukreipiamas į skolininko būstą dėl šių motyvų:

- 1) Siūlomas net 4 kartus ilgesnis skolos išmokėjimo terminas yra neproporcingai ilgas, dėl ko išieškojimas būtų nepagrįstai ištęstas, o tai pažeistų teisėtus išieškotojo lūkesčius ir interesus, neskatintų skolininko vykdyti savo prievolių.
- 2) Jeigu skolos išieškojimas bus vykdomas pagal siūlomus CPK 736 str. pakeitimus išieškant po 10 proc. iš skolininko darbo užmokesčio, tokiu atveju nebus įmanoma padengti skolos per 24 mėnesius. Ši nuostata bus neveikianti. Palikus 20 proc. išskaitas, skolą asmuo galėtų padengti ir per 12 mėnesių.
- 3) Nėra jokios garantijos, kad per visą nepagrįstai ilgą laikotarpį (24 mėnesius) skolininkas turės pastovias pajamas, iš kurių skola bus padengta. Praktika rodo, jog skolininkų turtinė padėtis dažnai kinta, jie priimami ir atleidžiami iš darbo ir kt., todėl abejotina, ar skolininkai per visą terminą užtikrins mokumą.

Pastebėtina, kad Seimui svarstyti jau pateiktu CPK projektu Nr. XIIIIP-1653 siūlomos ir kitos lengvatos, t. y. ne tik trumpinti terminą, per kurį skolininkui atsiskaičius, išieškojimas nebūtų nukreipiamas į skolininko būstą, bet ir CPK 663 str. 3 d. numatytą 2030 Eur išieškomą sumą pakeisti į 4000 Eur išieškotiną suma su vykdymo išlaidomis. Skolininkų atžvilgiu jau yra numatomos net dvi lengvatos, neatsižvelgiant į išieškotojų teisėtus lūkesčius, todėl manome, kad minėtas terminas turėtų būti protingas ir nepažeisti nei skolininkų, nei išieškotojų interesų. **Atsižvelgiant į tai siūlytume CPK 663 str. 1 d. įtvirtinti 12 mėnesių terminą.**

Dėl 4 straipsnio – 736 straipsnio pakeitimas

Siūlome nepritarti projektu teikiamam CPK 736 straipsnio pakeitimui dėl išskaitų dydžių iš skolininko darbo užmokesčio ir kitų jo pajamų. Norime atkreipti dėmesį, kad:

- 1) **Siūlomo projekto neigiamą poveikį pirmiausia pajus išlaikymą gaunantys nepilnamečiai vaikai ir kiti išieškotojai fiziniai asmenys.** Kas mėnesį antstolių išieškotas sumas gauna daugiau kaip 100 tūkst. kreditorių (fizinių asmenų), įskaitant nepilnamečius vaikus. Sumažinus išskaitas, šių išieškotojų gaunamos sumos sumažės dvigubai.
  - a) Apie 50 proc. išlaikymo nemokančių skolininkų oficialiai gauna minimalią arba mažesnę algą.
  - b) Skolininkų vaikams pervedamos išlaikymo išmokos vidutiniškai sumažėtų 2,5 karto: nuo 200 iki 80 eurų.
  - c) Vaikų išlaikymas buvo ir yra prioritetinga sritis, už vengimą išlaikyti vaikus yra nustatyta baudžiamoji atsakomybė, todėl siūlymas nustatyti 2,5 karto mažesnę išskaitų dydį (20 proc. vietoje 50 proc.) prieštarautų protingumo principams.
- 2) **Išskaitų mažinimas ženkliai pailgins ir pabrangins išieškojimo procesą.** 1,5-2,5 karto pailgėjęs skolų išieškojimo procesas nepalankiai veiktų pačių skolininkų finansinę padėtį.
  - a) Visų kitų rūšių išieškoms nustačius 10 proc., išieškojimo procesas pailgės dvigubai, tai patvirtina konkretus pavyzdys: skola yra 2000 Eur, vykdomajame įrašė nustatytos 6 proc. palūkanos, skolininkas gauna MMA. Dabar skolą galima išieškoti per 30 mėn., darant išskaitas po 67,06 Eur. Pagal siūlomą reglamentavimą skolą būtų galima išieškoti per 60 mėn. atskaitant po 33,53 Eur. Papildomai skolininkas dar 30 mėnesių mokėtų palūkanos, kurių apytiksliai susidarytų apie 591,78 Eur, taip pat ilgiau būtų skaičiuojamos vykdymo išlaidos (paskirstymai, pašto išlaidos ir pan.).
  - b) Pagal kelis vykdomuosius siūloma nustatyti 20 proc. vietoje 50 proc. Net 181 559 asmenų atžvilgiu buvo vykdoma daugiau nei viena vykdomoji byla, todėl šie pakeitimai įtakotų didžiąją dalį vykdomų išieškojimų, t. y. ženkliai mažėtų išieškomos sumos kreditoriams (30 procentų). Procesinės palūkanos būtų skaičiuojamos už ilgesnį laikotarpį, todėl didėtų skolų likučiai. Padidėtų rizika, kad per optimalų laikotarpį skolos nepadengus iš piniginių lėšų, išieškojimas bus nukreiptas į paskutinį skolininko gyvenamąjį būstą.

- c) Bandoma išplėsti skolininko teises išieškotojų teisių sąskaita, sukuriamas išieškotojų ir skolininkų teisių disbalansas, pažeidžiamas sąžiningų kreditorių teisėtų lūkesčių principas. Siūlomi pakeitimai pailgins išieškojimo procesą daugiau nei du kartus: išieškotojai (tiek privatus subjektai, tiek valstybė) ilgiau neatgaus skolų.
  - d) Nebus palankus ir skolininko padėčiai – didėtų skolos likutis, nes skolininkui už ilgesnį laikotarpį būtų skaičiuojamos procesinės palūkanos. Reikia įvertinti tai, kad MMA įprastai mokama nekvalifikuotą darbą dirbantiems asmenims, taip pat asmenims iš mažesnių miestų ar kaimų, kur darbo rinka ir galimybės įsidarbinti yra ribotos. Todėl kyla rizika, kad per žymiai ilgesnį išieškojimo procesą, įsipareigojimų apimčiai tik didėjant, skolininkas gali netekti darbo ir visai nebeturėti galimybių padengti įsiskolinimą.
  - e) Išieškotojai (komunalines paslaugas teikiančios įmonės) nurodo, jog nustatant tiek elektros, tiek dujų tarifus, tiek vandens, tiek šilumos energijos kainas gyventojams, įtakos turi ir nurašomų beviltiškų skolų portfelio dydis. Esant ilgam, neefektyviam išieškojimui, didės nurašomų beviltiškų skolų sumos, o tai gali turėti įtakos tarifų dydžiams. Tai neigiamai paveiks gyventojus dėl padidėjusių mokesčių už komunalines paslaugas.
- 3) **Švelninama išieškojimo tvarka nubraukia sankcijų griežtumą.** Šiuo metu antstoliai išieško beveik 700 tūkst. geruolu nesumokėtų administracinių baudų, kurių bendra suma – daugiau kaip 80 mln. eurų. Sumažinus išskaitas baudoms dengti, 2016 m. balandį įsigaliojusios sugriežtintos sankcijos už vairavimą išgėrus netektų prasmės. Nustačius ne didesnes kaip 20 proc. išskaitas iš skolininkui priklausančio darbo užmokesčio ar jam prilygintų išmokų dalies, maksimalios 19 tūkst. eurų baudos už vairavimą esant vidutinio arba sunkaus girtumo laipsnio išieškojimas tęstųsi 20 metų, bet tai nebus įmanoma, kadangi išieškojimo senatis yra 5 metai.
- 4) **Sąžiningi prievolių vykdytojai ir kreditoriai jau dabar yra diskriminuojami.** Valstybės viešąjį sektorių išlaikantys sąžiningi mokesčių mokėtojai dėl skolininkų netinkamo elgesio gauna mažiau viešųjų paslaugų: policija, gydymo įstaigos ir kitos valstybės institucijos skiria daug laiko pažeidimams išaiškinti ir jų pasekmėms šalinti. Pažeidėjams nesumokant baudų, jų padaryta žala visuomenei būtų nekompensuojama.

II. Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 736 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1652

Siūlytume nepritarti šiam projektui, nes projekto rengėjo turi teisę pasinaudoti galimybe pateikti šiuos siūlymus Vyriausybės Seimui svarstyti jau pateiktam CPK projektui Nr. XIII-1653, kuriame sistemiškai ir kompleksiškai tobulinamos CPK nuostatos, įskaitant ir CPK 736 straipsnį.

Pastebėtina, kad Vyriausybės Seimui pateikto projekto CPK 736 str. redakcijoje siūloma nustatyti, jog iš skolininkui priklausančio darbo užmokesčio, nevyršijančio Vyriausybės nustatyto MMA, išieškant pagal kelis vykdomuosius dokumentus, būtų išskaitoma 30 procentų. Taigi, skolininkui liktų apie 252,7 Eur pragyvenimui (MMA atskaičius mokesčius sudaro 361 Eur, nuo šios sumos atskaičius 30 proc. lieka 252,7 Eur). Taigi, ši suma sudaro daugiau nei projekto rengėjo siūloma CPK 736 str. 4 d. skolininkui palikti minimalių vartojimo poreikių (MVP) dydžio suma, kuri šiuo metu yra 245 eur¹.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad siūloma taikyti minimalių vartojimo poreikių (MVP) dydžio suma būtų taikoma ir skolingiems asmenims, ir neturintiems įsiskolinimų. Toks reguliavimas manome pažeistų sąžiningų neskolingų asmenų teises, nes skolingiems asmenims (pavyzdžiui, padariusiems administracinius nusižengimus, nemokantiems išlaikymo vaikams ir pan.) būtų paliekama tokio pat dydžio suma ir iš jos nebūtų išieškoma. Projekte nurodoma apsaugos nuo išieškojimo suma yra socialiai neteisinga ir dėl to, kad didelė dalis išieškotojų fizinių asmenų gali būti daug blogesnėje finansinėje situacijoje nei skolininkai. Dėl siūlomo reglamentavimo po 3-5-erių metų skola kaupsis, palūkanos didės ir antstolis bus priverstas nukreipti išieškojimą į skolininko būstą ir jį realizuoti iš

¹ Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotas minimalių vartojimo poreikių dydis nuo 2018 m. sausio 1 d. yra 245 Eur.

varžytynių. Skolininkui „krepšelis“ (MVP dydis) bus išsaugotas, tačiau skolininkas neteks gyvenamojo būsto. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, manome, kad netikslinga keisti CPK 736 straipsnį.

Antstolių rūmai, teikdami pastabas Vyriausybės Seimui pateiktam CPK projektui siūlė asmenų lengvatas riboti nustatant, kad išieškojimas negali būti nukreipiamas į ½ MVP dydžio sumą (įtvirtinti tai CPK 668 straipsnio 1 dalyje). Šios siūlomos lengvatos negalėtų būti taikomos:

- 1) Asmenims, padariusiems žalą nusikaltimu (pagal AIS būtų išieškojimo atvejų iki 1000 vnt.), bei išlaikymo byloje (pagal AIS 53 000 atvejų). Tai yra socialiai jautrūs atvejai, todėl skolininkas negali būti privilegijuojamas prieš išieškotoją.
- 2) ANK pažeidimus padariusių asmenų kategorijai lengvatos vykdymo procese (pusė MVP dydžio) galėtų būti taikomos esant tik tam tikroms būtinoms sąlygoms, kai šis asmuo:
  - a) dalyvauja rehabilitacijos programoje;
  - b) išlaiko nepilnamečius vaikus ar kitus nedarbingus artimus asmenis
  - c) turi sveikatos problemų.

III. Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1593

Manome, kad projekto rengėjo teikiamas siūlymas dėl CPK 739 straipsnio papildymo 9 dalimi yra perteklinis ir dubliuoja CPK 736 straipsnio reglamentavimą, kuriame jau aptariamas išskaitų iš darbo užmokesčio ir jam prilygintų išmokų bei davinių dalies dydis.

IV. Dėl visų Seime registruotų projektų svarstymo kartu

Nutarimo projekte Seimui siūloma visus Seime registruotus su skolininko interesų apsauga susijusius projektus svarstyti kartu. Siūlytume nepritarti, nes Vyriausybė Seimui svarstyti jau yra pateikusi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1653 ir šis projektas šiuo metu jau yra svarstomas komitetuose. Atsižvelgiant į tai, aukščiau minėtų projektų (Nr. XIIIIP-1249; Nr. XIIIIP-1593 ir Nr. XIIIIP-1652) rengėjai turi galimybę pasinaudoti teise teikti siūlymus dėl Seime jau svarstomo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1653.

Prezidiumo pirmininkė

Inga Karalienė

Rengė: I. Matuolytė, el. p.: indrc@antstoliurumai.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 590, 627, 663, 736
IR 739 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-1249, LIETUVOS
RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 739 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-1593 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO
PROCESO KODEKSO 736 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIIIP-1652“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-18-668; TAIS NR. 18-5235(2))

2018-05-15 Nr.NV-1232

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisės grupės patarėjas

Žygimantas Daukša